

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 р 189/2022
15.07.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Бранка Дражић, у предмету предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Петар М. Бојовић адвокат из ..., у поступку заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 р 43/22 од 09.05.2022. године, дана 15.07.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача и потврђује решење Апелационог суда у Београду Р4 р 43/22 од 09.05.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Р4 р 43/22 од 09.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован приговор предлагача којим је тражио да се утврди да је у поступку Апелационог суда у Београду Гж 3888/21 повређено његово право на суђење у разумном року, да се укаже поступајућем судији на разлоге због којих му је повређено његово право на суђење у разумном року и да се наложи предузимање процесних радњи којима ће се делотворно убрзати поступак. Ставом другим изреке одбијен је захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Против решења Р4 р 43/22 од 09.05.2022. године, предлагач је благовремено изјавио жалбу.

О жалби је одлучивао судија одређен Годишњим распоредом послова у суду, сагласно одредби члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“, бр. 40/15), којом је прописано да председник непосредно вишег суда може годишњим распоредом послова да одреди једног судију или више судија да поред њега воде поступак и одлучују по жалбама.

Одлучујући о жалби предлагача, у смислу чл. 16, 17, 18. и 20. став. 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку и члана 386. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је жалба предлагача неоснована.

У поступку доношења решења којим је одлучено о приговору предлагача, нема битне повреде поступка из члана 374. став 2. ЗПП, на које Врховни касациони суд, као

другостепени, пази по службеној дужности, а жалбом се не указује на друге повреде поступка.

Из разлога побијаног решења произилази да је поступак у предмету Апелационог суда у Београду Гж 3888/21 покренут тужбом од 09.08.2010. године, а од стране 200 запослених, у својству тужилаца, против туженог ЈП „Електропривреда Србије“, ради исплате зараде по основу сменског рада и да је Основни суд у Обреновцу донео одлуку П1 25/2014. Одлучујући у жалбеном поступку, Апелациони суд у Београду је донео одлуку Гж1 288/14, након чега је предмет враћен првостепеном суду као и 14.10.2017. године, када је донето решење о допуни поступка. Основни суд у Обреновцу је 19.11.2019. године предмет вратио Апелационом суду у Београду, који је предмет поново вратио првостепеном суду 22.01.2020. године, на уређење у складу са чланом 228. Судског пословника. Након допуне поступка, предмет је враћен Апелационом суду у Београду 06.02.2020. године, да би предмет поново био враћен Основном суду у Обреновцу, ради допуне поступка. Предмет је од стране Апелационог суда у Београду примљен 30.09.2021. године и на седници већа одржаној 07.10.2021. године, одлучено је да се закаже главна расправа, па је прво рочиште било заказано за 16.12.2021. године, а наредно за 25.02.2022. године. Судија известилац није била у могућности да се изјасни о року у ком ће се поступак окончati, наводећи поред осталог, да је предмет „страдао“ у поплави 2014. године, те да је имајући у виду наводе жалбе првенствено потребно утврдити ко су тужиоци у овом поступку, као и њихови пуномоћници, као и како гласе њихови тужбени захтеви.

Имајући у виду напред утврђено, побијаним решењем је приговор предлагача ради убрзавања поступка у том предмету одбијен, са закључком суда да је заказивањем расправе у предмету на који се приговор односи, остварена сврха поступка за заштиту права на суђење у разумном року, као и да у досадашњем поступку нема пропуста Апелационог суда у Београду који би за последицу имали повреду права предлагача за суђење у разумном року.

Оцењујући наводе жалбе, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд потпуно и правилно утврдио чињенице које су од значаја за одлуку у овом предмету, као и да је на тако утврђено чињенично стање правилно применио материјално право одбијајући приговор предлагача из разлога које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“ број 98/2006), прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Одредбом члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Службени лист СЦГ“ – Међународни уговори, бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2007), („Службени гласник РС“ – Међународни уговори, бр. 12/2010 и 10/2015), између осталог, прописано је да свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега има право на правичну јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају се све околности предметног суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значаја предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски разлози за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака. Оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија, која се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природа захтева, односно значаја предмета спора за подносиоца захтева.

Полазећи од наведених материјално правних одредби у контексту утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд одлучујући о приговору предлагача правилно оценио све утврђене чињенице и приликом доношења побијаног решења узео у обзир све напред наведене околности. Чињеница је да се ради о поступку у парници из радног односа, у коме је суд дужан да посебно води рачуна о потреби хитног решавања. Међутим, поступак у парници у којој има 200 тужилаца, дакле велики број странака, чини овај предмет изузетно сложеним, пре свега из процесних разлога, при чему се такође мора имати у виду чињеница да је предмет физички оштећен у поплавама из 2014. године, што је знатно отежало рад Апелационог суда у Београду, који мора изнова започети поступак у овом предмету у ситуацији када се, као ко је то навео судија известилац, не може утврдити ко се све појављује као тужилац у тој парници и који су њихови пуномоћници, као и какви су њихови тужбени захтеви. Неосновано се жалбом предлагача указује да Апелациони суд у Београду у протеклом периоду није имао никаквих активности у овом предмету, јер из напред наведених чињеница, произилази супротан закључак, односно да је тај суд поступао у том предмету, покушавајући кроз допуну поступку пред првостепеним судом, да обезбеди процесне услове за одлучивање о жалби на пресуду у том предмету, да би на крају и заказао расправу ради одлучивања о тој жалби. Управо из ових разлога, поступање Апелационог суда у Београду се за сада не може оценити као неажурно или ван разумног рока. При свему томе, оцењујући трајање поступка у целини, мора се имати у виду и чињеница да је првостепени суд у релативно кратком року одлучио о захтевима тужилаца у овој парници, као и да је дужност и странака у поступку, посебно у напред изложенју процесној ситуацији, да својим поступањем отклони сметње које онемогућавају суд да поступа у разумном року.

Из изнетих разлога, применом члана 17. став 1. и члана 18. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучено је као у изреци овог решења. Предлагачу нису досуђени трошкови поступка, применом члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП, у вези члана 30. ЗВП, јер у овом поступку није успео.

Судија
Бранка Дражић,с.р.

Поука о правном леку

Против овог решења није дозвољена
жалба.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић